

АЛМАТЫ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ БАЙЛАНЫ УНИВЕРСИТЕТИ
ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКА ФАКУЛЬТЕТИ

«Электр станциялары, тораптары
және жүйелері» кафедрасы

Электроматериалтану

Тақырыбы:

ВГМ-20 сериялы ажыратқыштар

Орындаған: Эк-12-02 тобының
студенті Молдагазы А.Е
31 нұсқа
Тексерген: аға оқытушы Мукашева Р.Т

Алматы 2014

Мазмұны

I.	Kіріспе.....	3
II.	Ажыратқыш түрлері.....	4
III.	ВМГ-20 сериялы ажыратқыш.....	9
IV.	Қорытынды.....	12
V.	Әдебиеттер тізімі.....	13

Ажыратқыштар

Жұмыс істеу режимдері

№	Ажыратқыштардың түрлері	6,1 0 кВ	35 кВ	110 кВ	220 кВ	500 кВ	750 кВ	1150 кВ
1	Үлкен көлемді майлы	-	+	+	+	-	-	-
2	Аз көлемді майлы	+	+	+	+		-	-
3	Ауалы	+	+	+	+	+	+	+
4	Элегаздық	-	+	+	+	+		
5	Электромагниттік	+	-	-	-	-	-	-
6	Ауасыз	+	+	+	+	-	-	-
7	Синхрондайтын	-	-	+	+	+	-	-
8	Автогаздық	+	-	-	-	-	-	-
9	Тиристорлық	+	-	-	-	-	-	

Жоғары кернеулі ажыратқыштар жоғары кернеулі электр тізбегін қосуға және ажыратуға, сондай ақ қысқа түйікталу кезінде ажыратуға арналған. Оның ажырататын қабілеті жеткілікті, қысқа уақытта орындастын жұмысы сенімді болуы тиіс. Жоғары вольтты ажыратқыштар қопарылудан және өрттен қауіпсіз, құрылымы қарапайым, пайдаланылуы ыңғайлы, мөлшері мен салмағы мүмкіндігінше шағын блғаны жөн. Барлық жоғары вольтты ажыратқыштарды екі негізгі топқа бөлуге болады:

1. Майлы ажыратқыштар
2. Майсыз ажыратқыштар

Майлы ажыратқыштар өз кезегінде:

1. Үлкен көлемді майлы ажыратқыштар
2. Аз көлемді майлы ажыратқыштар болып бөлінеді.

Біріншіден, ажырату кезінде түйіпелер аралығында пайда болатын электр доғасын өшіруге, сондай ақ тоқ жүретін бөліктерді бір бірінен және жерге қосылған бактан оқшаулауға пайдаланылады. Екіншіден, май тек доғаны өшіру үшін ғана қолданылады, ад тоқ жүретін бөліктерді оқшаулау ауа және керамикалық, органикалық оқшаулатқыш материалдар арқылы жүзеге асырылады.

Майлы ажыратқыштар

Үлкен көлемді майлы ажыратқыштар түрлері және сипаттамалары:

- МКП-35-1000-25- камералы үлкен көлемді ажыратқыш, жоғары кернеулі 35 кВ, номинал тоғы 1000 А, ажырату тоғы 25кА, қоңыржай климатқа және сыртта (шашқ ауда) ораналастыруға есептелген;
- С-35-3200-50У1- бакты көп көлемді майлы ажыратқыш; сериясы С
- У-220-2000-40У1- бакты көп көлемді майлы ажыратқыш; сериясы У
- ВМБ-10-400-15У1- мұндай ажыратқуш номинал екнуі 10кВ, номинал тоғы 400 А, ажырату тоғы 15 кА, қоңыржай климатқа және үйдің ішінде орналастыруға есептелген.

Үлкен көлемді майлы ажыратқыштар: арнайы доға өшіретін құрылғысы жок ажыратқыштар және доғаны тез өшіретін камералы ажыратқыштар болып бөлунеді.

Үлкен көлемді майлы ажыратқыштардың негігі бөлшектері мыналар: бак, қақпақ, өтпелі оқшаулатқыш, жетек механизмі және түйіспелер.

10кВ- тан аспайтын кернеуде барлық үш фаза тік бұрышты немесе дөңгелек формалы бір бағқа орналасады.

Үлкен көлемді ажыратқыштардың салмағы мен көлемі едәуір болады. Онда үлкен көлемді үш фазалы ажыратқыштардың жалпы салмағы 110 кВ-та 18,3 т ал майдың өзі 8,5 т, 220 кВ-тың ажыратқыштың салмағы 90 т, ал майдың салмағы 48 т болады.

Майлы ажыратқыштарды басқару оларда қосылған қалпында ұстап тұратын арнайы жетекпен жүзеге асырылады.

Арнайы құрылғысы жоқ үлкен көлемді майлы ажыратқыштар (ВМБ-10, 10 кВ-қа, 400 амперге) доғаны өшіру, шамалы қысқа тұйықталған тоқты үзу қабілеті жетілдірілмегендіктен электр қондырғысының сенімді ұмыс імтеуін, қауіпсіздігін және пайдалану қарапайымдылығын толық қамтамасыз ете алмайды. Сондықтан ол кернеуі 10 кВ-тан аспайтын, қуаты шағын қондырғыларда ғана қолданылады.

Доғаны өшіретін камерасы бар үлкен көлемді майлы ажыратқыштар доғаны өшіруді тездетеді және майлы ажыратқыштардың багындағы қысымда төмендетеді, соның әсерінен оның ажырату қабілеті мен жұмыс сенімділігі артады.

Қазіргі кездегі барлық майлы ажыратқыштардың доға өшіретін құрылғыларында газбен үрлеу әдісі қолданылады, ол доғаны қарқынды әрі тез өшіруді қамтамасыз етеді. Бұлар кернеуі 35-220 кВ қондырғыларында қолданылады (камералы майлы ажыратқыштар қосалқы станииялық МКП-76,35 кВ-қа, МКП-160,110 кВ-қа, МКП-180,150 кВ-қа, МКП-274,220 кВ-қа)

Бұл ажыратқыштардың барлығы бойлық май үрлегіш камерамен жабдықталған. Оның ажырату уақыты 0,15 с, Бұл тез әрекет етуге жатпайды. МКП53,МКП110,МКП150,МКП200 ажыратқыштары көлденең май камераларымен жабдықталған. Доғаның өшіру уақыты шамалы, әдетте 0,02-0,03 с-тан аспайды. Доғаны өшірудің жеңілдейтін себебі камерадағы үзілу активті кедергімен (R) шунтталып (750 ом), немесе сыйымдылықпен бөлгіштенеді.

Аз көлемді майлы ажыратқыштарды әдетте 20кВ-қа дейінгі кернеулі құрылғыда орнатады. Шағын көлемді майлы ажыратқыштарды әр-бір үзілісі доға өшіргіші бар жеке багтармен жабдықталған. Екі қайтара үзілетін ажыратқыштардағы фазада екі баг, ал бір рет үзілетін ажыратқыштардағы фазада үш бак болады.

ВМГ(майлы горшокты ажыратқыш) типті ажыратқышқыштар кернеуі 10 кВ-қа дейінгі қондырғыларда қолданылады.ВМГ-133 ажыратқыштар номинал кернеу 10кВ және ажырату қуаты 350мың кВт-қа дейін барады.

МГТ(майлы,генераторлы,горшокты)типті шағын көлемдімайлы ажыратқышардың әр фаза екі бакты(барлығы алты бак)болады.Бұлар кернеуі 20кВт,номинал тогы 2000А және одан көп болатын жабық қондырғыларда(қуаты орташа және үлкен қондырғыларда)қолданады. МГГ-529 типті ажыратқыштың номинал қуаты 2,5млн кВт болады. Сонымен қоса МГГ-10 типтес жинақты майлы ажыратқыштар жасалады Оның номинал қуаты 500 мың кВт.Бұл ажыратқыштар алты бактан тұрады,ал құралымы ВМГ-133типті ажыратқышқа ұксас.

МГГ типтесажыратқыштар тез әрекет ететіндерге жатпайды,олардың ажырату уақыты 0,25-0,33сек.

Сыртқа орнатылған МГ-35 типті шағын көлемді майлы ажыратқыштардың номинал қуаты 400 мың кВт, МГ-110 типінің номинал қуаты 2,5 млн. кВт болады. Бұл ажыратқыштардың мөлшері мен салмағы біршама шағын,құралымы қарапайым.

Негізгі кемшіліктері:доға өшіретін камерада орналасқан жанасу жүйесі қолайсыз және ажырату қуаты шағын.

Кейбір шетел фирмалары кернеуі 220кВ, ажырату қуаты 10млн. кВт-қа дейінгі және кернеуі і 380-400 кВ қуаты 12млн.кВт-қа дейін жететін шағын көлемді майлы ажыратқыштарды дайындайды. Олардың органикалық шынылы астары бар доға өшіретін камерасы болады, ол камера қосымша ток күші пайда болған кезде қуаты шағын доғаны өшіруге арналған.

Қысқа тұйықталған тізбекті ажыратқанда қосымша күштің ажыратқышын қолдану үшін жоғары вольтті кварцті сақтандырғыш пайдаланады(БН-16 және ВНП-16 типтес қосымша күштік ажыратқышының ерекшелігі сонда,олардың жоғары вольтті сақтандырғышы болады).

Олар цехтық,қалалық,ауыл шаруашылық т.б қосалқы станцияларда, яғни балқыламалы сақтандырғыштар көмегімен қысқа тұйықталған тоқтан қорғауға болатын,әрі қосымшы түсекен кезде тізбекті қосуға және ажыратуға тұра келетін орындарда қолданылады.

Қосымша күштік ажыратқыштарын, тіпті жоғары вольтті сақтандарғыштары болғанның өзінде орнату арзанға түседі,әрі жоғары вольтті ажыратқыштарға қарағанда орынды аз алады.

Кейінгі уақытта кернеуі 110 немесе 220кВ қондырғыларды ажыратқыштардың ВМТ түрі, ал кернеуі , 6-10кВ қондырғыларда ажыртқыштың ВМПЭ немесе ВМПП деген түрлерін кең қолданылады. Олардың номиналды тогы 630-3150 А, айыратын тогы 20 немесе 31,5кА.

Ауалы ажыратқыштар

Ауалы ажыратқыштарда доғаны өшіруге сығылған ауамен жүзеге асырылады. Барлық майсыз ажыратқыштарда ток жүретін бөліктерде бір-бірімен және ажыратқыш құрылымдарының жерге қосылған элементтерін оқшаулауды әр түрлі керамикалық оқшаулағыш материалдар арқылы атқарады.

Ауалы ажыратқыштарының(кейбіреулерінің) түрлері мен сипаттамалары:

ВВУ-11Об-40\2000УІ,мұндағы ВВ-жоғары кернеулі ауалы ажыратқыш; У-қайта қалпына келетін,жылдамдығы арқылы күштейтілген кернеу(усиленный по скорости восстановливающегося напряжения).40-номиналдық ажырату тогы,кА;2000-номиналь тог,А;У-қоңыржай климатқа есептелген;

I-сыртта (ашық ауада) орналастыруға арналған.

ВВБК-бакты ауалы ажыратқыш.

=35-750кВ; =2000÷3200А; Р=2МПа

=0,08с; =0,055с;

ВВБК-ірі модульды бакты ауалы ажыратқыш;

=110-1150кВ; =3200÷4000 А;

=0,04с; =0,025с.

ВНВ-доға сөндірілетін камерасы ауамен толтырылған кернеулі ажыратқыш;

Ауалы ажыратқыштарда доғаны сығылған ауамен үрлеу арқылы өшіреді. Мұнда бак ажыратылатын орынға жақын орнатылады немесе оның рамасымен біртұтас жасалады .Ажыратқыштың кернеуіне және ажырату қабілетіне қарай бактағы қысым 8-ден 20 атмосфераға дейін өзгереді. Бакқа ауа жалпы компрессор қондырғысынан беріледі.

Ішкі бөлгіштері жоқ ажыратқыштар деп аталатын мұндай аулы ажыратқыштарды негізінен алғанда 35кВ-қа дейінгі кернеуде пайдаланылады. ВН-35 типінің номинал тогы 1000 А және ажыратылуының номинал тогы 1000000 кВт.

Ажыратқыштың жалпы багы (I), оған орнатылған үш фазалы колонкасы оның доға өшіретін камерасы және ішкі қуыс изоляторы болады.

Ішкі бөлгіштері бар ажыратқыштың түйіспелері доғаны өшіру жағдайына қарай белгілі бір шағын аралыққа жылжиды да, доғаны өшіріп біткеннен соң аз уақыт өткенде бөлектегіштің ауалы жетегі іске қосылып тізбек ажыратылады да тізбекте ажыратылу үзігі пайда болады

Ажыратқыш, бөлектегішімен қоса кез келген кернеуге арнап жасалуы мүмкін. 35кВ-қа дейінгі ажыратқыштардың әдетте жұмыс фазасында бір үзілуі, 110кВ-та екі, 154 кВ-та үш, 220кВ-та төрт және 400кВ-та алты үзілуі болады.

Ауалы ажыратқыштың негізгі құндылығы мынада:

1. Ажыратуға аз уақыт кетеді (0,08-0,1с);
2. Сұйық орта мен гагенерациялаушы қатты материал болмайды;
3. Қопарылысқа және өртке қауіпсіз;
4. Сенімді жұмыс істейді;
5. Пайдаланылуы біршама қарапайым;
6. Жиі қосу мен ажырату мүмкіндігі бар;

7. Автоматты түрде қосылуы оңай;
8. Сырттағы және іштегі қондырғыларда пайдаланылады;
9. Майлы ажыратқыштарға қарағанда салмағы мен көлемі шағын.

Негізгі кемшіліктерге мыналар жатады:

1. Құрылымы біршама күрделі;
2. Ауалы құралдарды (компенсаторларды, ресиверлерді, ауа өткігіштерді т.б) қажет етеді.

ТМД зауыттары кернеуі 35-500 кВ, номиналды ажырату қуаты 1-10 млн. кВт ВВН типтес ауалы ажыратқыштар шығарады. Бұлардың барлығы сыртта орнатуға арналған.

Сонымен қоса номинал кернеу 13,8 кВ, номинал тогы 5500А және ажыратудың номинал қуаты 2 млн. кВт болатын, іште орнатуға арналған ВВ-15 типті ауалы ажыратқыштар жасалады.

Элегазды ажыратқыштар ОЭ-110 типті

Қазіргі уақытта элегазды ажыратқыштар қарқынды зерттелуде. Элегаз днгениміз электр дөғасы тез сөндіретін (яғни дөғаның жануын қолдамайтын) газ. Тәуелсіз елдер достастығында кернеуі 35-500 кВ қондырғыларда элегазды ажыратқыштар сынақтан өтіп пайдалануда.

Бұндай ажыратқыштардың негізгі құндылығы мыныдай:

- Өртке және қопарылышқа қауіпсіз;
- Ажыратуға аз уақыт кетеді;
- Ашық ауада және үйдің ішінде орналастыруға болады;
- Мөлшері және салмағы өте аз.

Негізгі кемшіліктері:

- Элегазды қолдану үші арнайы жабдықтар болуы қажет;
- Элегаздың бағасы қымбат, дөғаны сөндіргеннен кейін элегаз-ұлы газға айналады. Себебі, элегазben дөғаның өзара әрекетінің нәтижесінде элегаз ыдырайды. Олулы элегаздан сақтану үшін, арнайы құрылғылар және әдістер қолдану керек.

Элегаздың жай ауамен салыстырғанда тығыздығы 5 рет, ал электр беріктігі 2-3 рет көп инертті газ. Дөғаның жануын қолдамайды. Элегазды ажыратқыштарда дөғаны сөндіретін автоматты құрылғылар пайдаланылады.

Бұл құрылғылардың түйіспелерін ажырату процесінде элегаз қосылады да, тез уақытта(шамамен 10мс) доғаны сөндіртін жерге жеткізеді де, доға сөндіріледі. Эдетте элегазды ажыратқыштар герметикалық аппаратқа жатады. Ол көбінесе бакты майлы ажыратқыштарға ұксас. Суретте элегаздық ажыратқыштың автопневматикалық сөндіру құрылғысының сұлбасы көрсетілген. Поршень(1) және құыс түйіспинсе (2) қозғалмайды. Ажырату процесінде фторпластан жасалған соплосы (4) бар цилиндр (3) онға қарай жылжыйды. Осы мезгілде А көлеміндегі элегаз қосылады да, түйіспелер ажыратылады. Қозғалатын және қозғалмайтын түйіспелердің аралығында электр доғасы пайда болады. Осы герметикалық жабық көлемде элегаздың күшті ағыны ($0,4\div0,6$ МПа) шамамен 10мс ішінде доғаны сөндірінді. Тізбекті қосу процесінде соплоны (4) цилиндр (3) және розетка тәрізді түйіспе(5) солға қарай жылжиды. Ауалы ажыратқыштармен салыстырғанда тізбекті қосу процестері шусыз орындалады.

Элегазды толтырғышы бар ажыратқыш күштік трансформаторларын және зарядталған ток желілерін қосып ажыратуға арналған. ОЭ-110 автоматты түрде айыруды қосуды қамтамасыз етеді. Негізгі тіреуішінде үш полюс орналасқан. Ток өткізгіш желілер жоғары және ортаңғы фланстардың қосқыш шығыс контактілеріне қосылады. Контакті камерандың ішінде розетка типті қозғалмайтын контакт және қозғалатын экранды едендік контакт орналасқан. Қосылу ППО жетек серіппесінің күші көмегімен іске асырылады. Контакттағы қысым серіппе және серіппелі контакт арқылы пайда болады. Айырғыш серіппелер арқылы тізбек автоматты түрде өшіріледі. Доғаны өшіру үшін арнайы қондырғы қарастырылған, себебі элегаздың электр беріктілігі жоғары, ал ажыратқыш 20 А-ден аспайтын токты сөндіруге арналған. Камерадан шығар алдында қозғалмалы тартқыштың герметикалық тығыздалуы үшін майлы гидрозатвор қолданылады. Контакті камера 110кВ және одан жоғары кернеуі бар қондырғыларға модуль болып табылады. Ажыратқышта 220кВ кернеу кезінде екі камера болуы қажет. Жабық орындалған ажыратқыштың құндылығы, нақты жұмыс істеуі және қосу ажыратуға аз уақыт жұмсалуы. Ажыратқыштар мына параметрлер бойынша таңдалады:

- Жұктеме тогы бойынша
- Құрылышы бойынша
- Электродинамикалық беріктілігі бойынша
- Термиялық бекітпе бойынш
- Термиялық беріктілігі бойынша
 1. Жоғарғы фланец
 2. Қозғалмайтын контакт

3. Экран
4. Контактілік серіппе
5. Қозғалатын контакт
6. Изоляциялық контакт
7. Майлы гидроток
8. Тірек
9. Тартылыс жетегі
10. Буфер
- 11.Моновакуумметр
12. Қозғалатын контакт жетегі

Корытынды:

Жоғары кернеулі ажыратқыштар жоғары кернеулі электр тізбегін қосуға және ажыратуға, сондай ақ қысқа тұйықталу кезінде ажыратуға арналған. Оның ажырататын қабілеті жеткілікті, қысқа уақытта орындастын жұмысы сенімді болуы тиіс. Жоғары вольтты ажыратқыштар қопарылудан және өрттен қауіпсіз, құрылымы қарапайым, пайдаланылуы ыңғайлы, мөлшері мен салмағы мүмкіндігінше шағын болғаны жөн.

Бұл семестірлік жұмыс барысында мен ажыратқыштың жұмыс істеу принципімен таныстым. Ажыратқыш және олардың түрлеріне қысқа шолу жасап, олардың артықшылықтарымен кемшіліктерін оқып үйрендім. Кернеуге, токка және қоршаған ортаға байланысты ажыратқыштарды таңдайтын жалпы талаптар бар екенін білдім

Выключатель типа ВГМ-20-90/11200 УЗ предназначен для работы в цепях генераторов трехфазного переменного тока с номинальными напряжениями до 20 кВ частотой 50 Гц.

Структура условного обозначения

ВГМ-20-90/11200 УЗ:

ВГМ - выключатель генераторный маломасляный;

20 - номинальное напряжение, кВ;

90 - номинальный ток отключения, кА;

11200 - номинальный ток, А;

УЗ - климатическое исполнение и категория размещения по ГОСТ 15150-69 и ГОСТ 15543.1-89.

Условия эксплуатации

Высота над уровнем моря не более 1000 м.

Температура окружающего воздуха от минус 25 до 40°C (среднесуточная температура не выше 35°C).

Относительная влажность воздуха не более 80% при 20°C.

Окружающая среда невзрывоопасная, не содержащая пыли в концентрациях, снижающих параметры выключателя в недопустимых пределах.

Требования безопасности по ГОСТ 12.2.007.3-75. Изготавливается и поставляется в соответствии с ТУ 16-520.109-79. ТУ 16-520.109-79

Технические характеристики

Номинальное напряжение, кВ - 20 Наибольшее рабочее напряжение, кВ - 24
Номинальный ток, А - 11200 Номинальный ток отключения, кА - 90

Номинальное относительное содержание апериодической составляющей - 0,2 Собственное время отключения выключателя с приводом, с, не более - 0,15 Время отключения выключателя с приводом (до погасания дуги во всех полюсах), с, не более - 0,2 Ток включения с удерживанием выключателя во

включенном положении, кА, не более: начальное действующее значение периодической составляющей - 30 амплитуда - 75 Ток включения с автоматическим отключением из недовключенного положения без преднамеренной выдержки времени, кА, не более: начальное действующее значение периодической составляющей - 60 амплитуда - 150 Собственное время включения выключателя с приводом, с, не более - 0,7 Предельный сквозной ток, кА: начальное действующее значение периодической составляющей - 125 амплитуда - 320 Предельный ток термической стойкости, кА - 105 Время протекания предельного тока термической стойкости, с - 4 Номинальное напряжение электромагнитов постоянного тока (включения и отключения) привода, В - 220 Ток потребления электромагнита, А: включения - 360 отключения - 2,5 Сопротивление дугогасительного контура, мкОм, не более - 300 Масса, кг - 3100

Примечания: 1. Собственное время включения и отключения выключателя с приводом дано для работы при номинальном напряжении на зажимах электромагнитов включения и отключения привода. Собственное время отключения при нижнем пределе напряжения (65% номинального) не более 0,18 с. Собственное время включения при нижнем пределе напряжения (85% номинального) не более 0,95 с.

2. Время отключения выключателя с приводом дано для номинального напряжения на приводе и токов отключения в пределах от 60 до 100% номинального. При токах около 30% номинального тока отключения время отключения увеличивается на 0,02 с. При отключаемых токах менее 30% номинального тока отключения время отключения не превышает 0,3 с.

3. Выключатель по коммутационной способности должен соответствовать требованиям ГОСТ 687-78, относящимся к выключателям, не предназначенным для работы в режиме автоматического повторного включения. При этом: при токах до 30 кА (начальное действующее значение периодической составляющей) выключатель включается до конца с удержанием во включенном положении и допускает работу в режиме О-4 с-ВО; при токах от 30 до 60 кА (начальное действующее значение периодической составляющей) выключатель обеспечивает включение без удержания во включенном положении с автоматическим отключением из недовключенного положения без преднамеренной выдержки времени (токовая отсечка по включаемому току с собственным временем срабатывания не более 0,1 с). Выключатель способен без осмотра и ремонта выдерживать любую из следующих групп операций: три операции отключения (О) тока, равного номинальному току отключения; десять операций отключения и включения (суммарно) тока, равного 30%, или пять операций отключения тока, равного 60% номинального тока отключения; тридцать операций отключения тока, равного номинальному току выключателя; пятьсот операций отключения и включения (суммарно) токов в пределах 1000-1500 А при напряжении 4-5 кВ; три цикла О-4 с-ВО при токе отключения и при начальном действующем значении периодической составляющей тока включения, равного 30 кА; двадцать операций включения при токах с начальным действующим значением периодической составляющей до 30 кА и амплитудой до 75 кА (токи самосинхронизации);

один цикл О-180-ВО-180-ВО при токе отключения и при наличном действующем значении периодической составляющей тока включения, равного 60 кА, с отключением выключателя в операции ВО от токовой отсечки. Управление выключателем осуществляется электромагнитным приводом.

Гарантийный срок - 2 года со дня ввода в эксплуатацию, но не позднее 6 мес со дня поступления потребителю.

Конструкция и принцип действия

Выключатель (рис. 1) состоит из трех полюсов, установленных на общем основании, в которое встроен приводной механизм, связанный с приводом тягой.

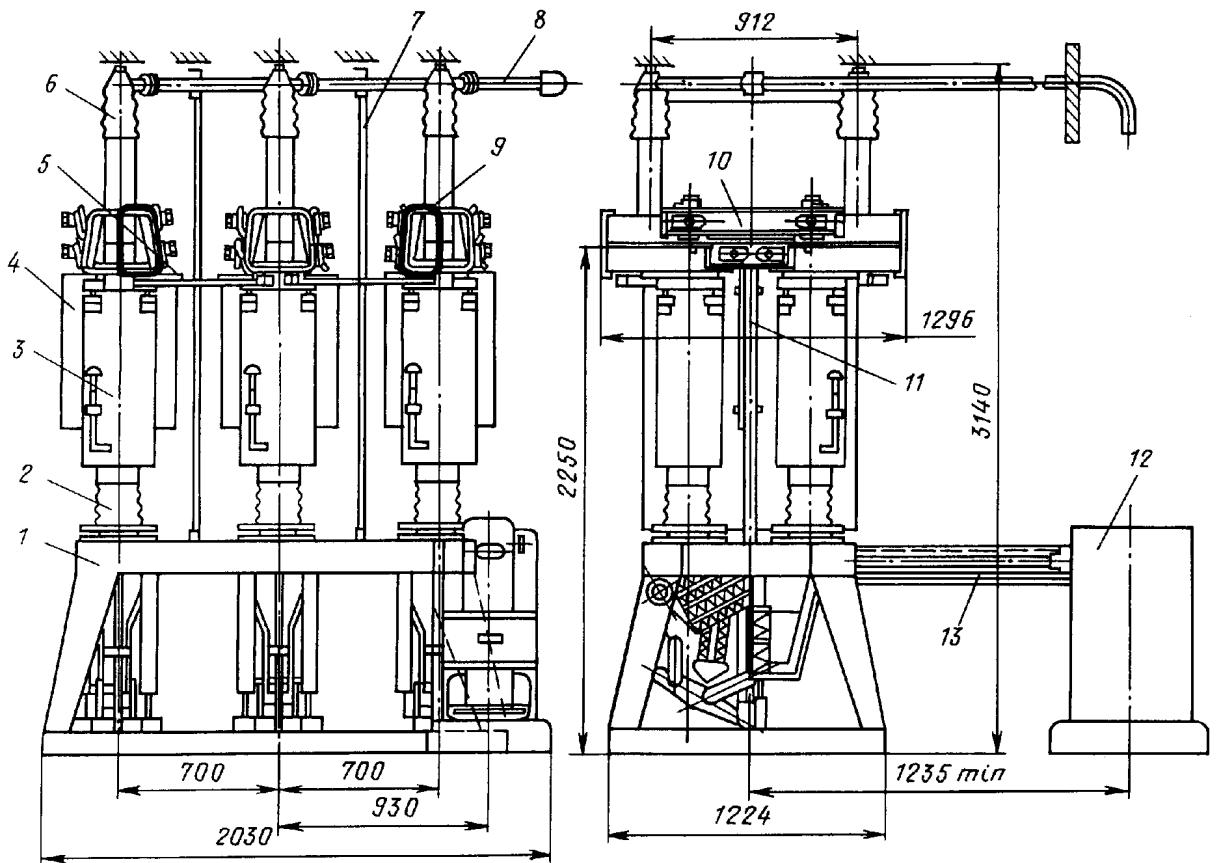
Рис. 1.

Выключатель высокого напряжения трехполюсный типа ВГМ-20-90/11200 УЗ

- 1 - основание; 2 - опорный изолятор; 3 - бак;
- 4 - внутриважная изоляционная перегородка;
- 5 - распорка; 6 - маслоотделитель;
- 7 - междуполюсная изоляционная перегородка;
- 8 - газоотвод; 9 - магнитопровод;
- 10 - траверса; 11 - штанга;
- 12 - привод ПС-31; 13 - тяга

В каждый полюс входят два изолированных от земли бака. На крышках баков смонтированы неподвижные контакты главного токоведущего контура. Подвижные контакты расположены на траверсах, связанных с приводным механизмом изоляционными штангами. На крышках баков установлены маслоотделители и газоотвод. Для предохранения от возможных перекрытий изоляционного промежутка между баками каждого полюса на штанге укреплены изоляционные перегородки. Для предохранения от перекрытий между полюсами на основании выключателя устанавливаются изоляционные перегородки.

В баках (рис. 2), заполненных на одну треть трансформаторным маслом, расположены камеры встречно-поперечного дутья, контакты дугогасительного контура и баковая изоляция. Камера представляет собой пакет дисков из электротехнической фанеры с фасонными вырезами, разделенный на три отсека. Привод типа ПС-31 не обеспечивает полного включения выключателей (с посадкой на защелку) при токах включения с амплитудой более 75 кА, поэтому контактор имеет дополнительный вспомогательный контакт на одну цепь, который замыкается при включенном положении контактора.

Генераторные выключатели

Выключатели серий МГГ, МГ и ВГМ изготавляются на большие номинальные токи. Выключатели этих серий имеют два стальных бачка на полки и по две пары рабочих и дугогасительных контактов. Мощные рабочие контакты позволяют увеличить номинальный ток этих выключателей, а двукратный разрыв тока и специальные камеры гашения приводят к увеличению отключающей способности.

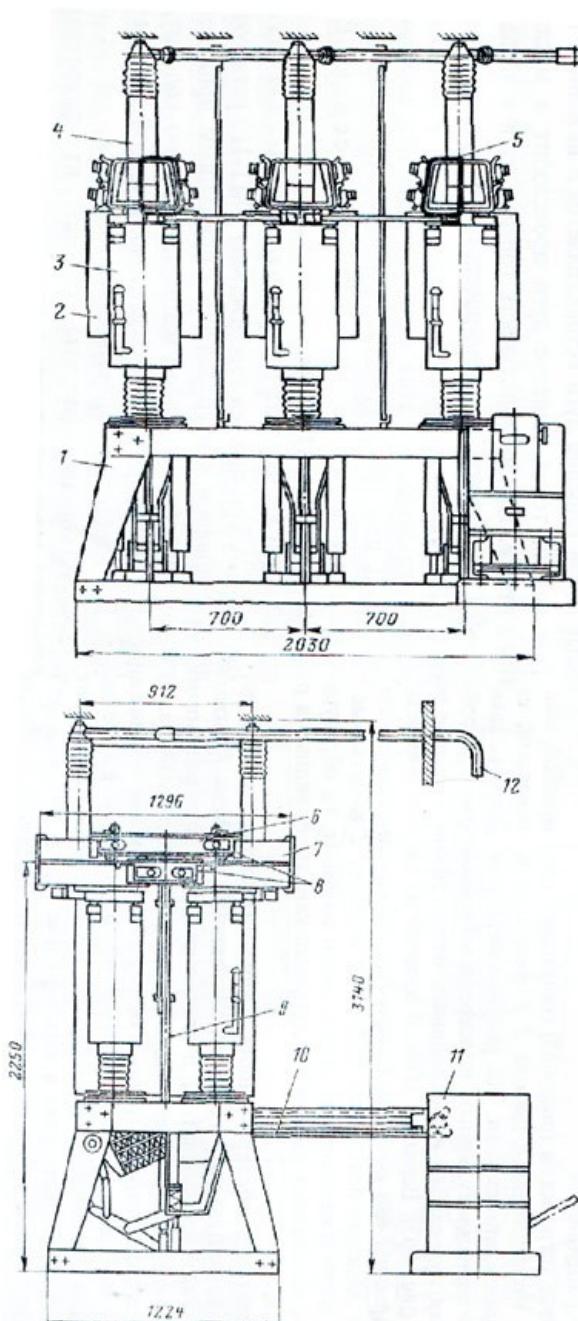

Рис. 1. Выключатель ВГМ-20/11200УЗ: 1 - основание; 2 - межполюсная перегородка; 3 - бак; 4 - маслоотделитель; 5 - магнитопровод; 6 - траверса; 7 - вывод для присоединения шин; 8 - ножи главных контактов; 9 - штанга; 10 - тяга к приводу; 11 - привод; 12 - выхлопной конец газоотвода

На рис. 1 показан выключатель ВГМ-20. Шесть бачков этого выключателя крепятся на изоляторах к металлическому основанию 1, внутри которого расположены рычажный приводной механизм, отключающие пружины, масляный и пружинный буфера. В каждом бачке имеются дугогасительные контакты и камера встречнопоперечного дутья (см. рис. 2). Газы и пары масла, образовавшиеся при гашении дуги, поступают в маслоотделитель 4, заполненный фарфоровыми шариками. Масло конденсируется и попадает обратно в бачок, а газы через выхлопной конец газоотвода 12 выбрасываются наружу. Ошиновка распределительного устройства через гибкие компенсаторы присоединяется к выводам коробчатого профиля 7. На крайних фазах установлены магнитопроводы

5 из электротехнической стали, которые обеспечивают равномерное токораспределение по контактным системам. Главные контакты (ножи) расположены снаружи на траверсе 6 и связаны изоляционной штангой 9 с приводным механизмом.

В выключателях этой серии два контура тока: главный и дугогасительный. Когда выключатель включен, большая часть тока проходит по главному контуру вследствие меньшего сопротивления цепи.

При отключении выключателя сначала размыкаются рабочие контакты, но дуга между ними не образуется, так как ток продолжает проходить в дугогасительном контуре. При включении первыми замыкаются дугогасительные контакты, а затем — рабочие.

Дугогасительное устройство (рис. 3) состоит из трех отсеков, выполненных из ряда изоляционных дисков 3 с фасонными вырезами, скрепленных штифтами и шпильками. На рисунке показаны разрезы камеры по двум взаимно перпендикулярным плоскостям. Нижний отсек Н собран из дисков с двумя дутьевыми и выхлопными отверстиями в форме сопл (разрез А-А на рис. 3). Верхний отсек В состоит из дисков с вырезами, образующими карманы 4, в которых содержится значительное количество масла. Этими же дисками создаются буферные объемы 2 и дутьевые каналы. Когда все диски и перегородки между ними собраны, то образуются два вертикальных выхлопных канала 5 и дутьевые каналы 6, видные в разрезе на рис. 3, б.

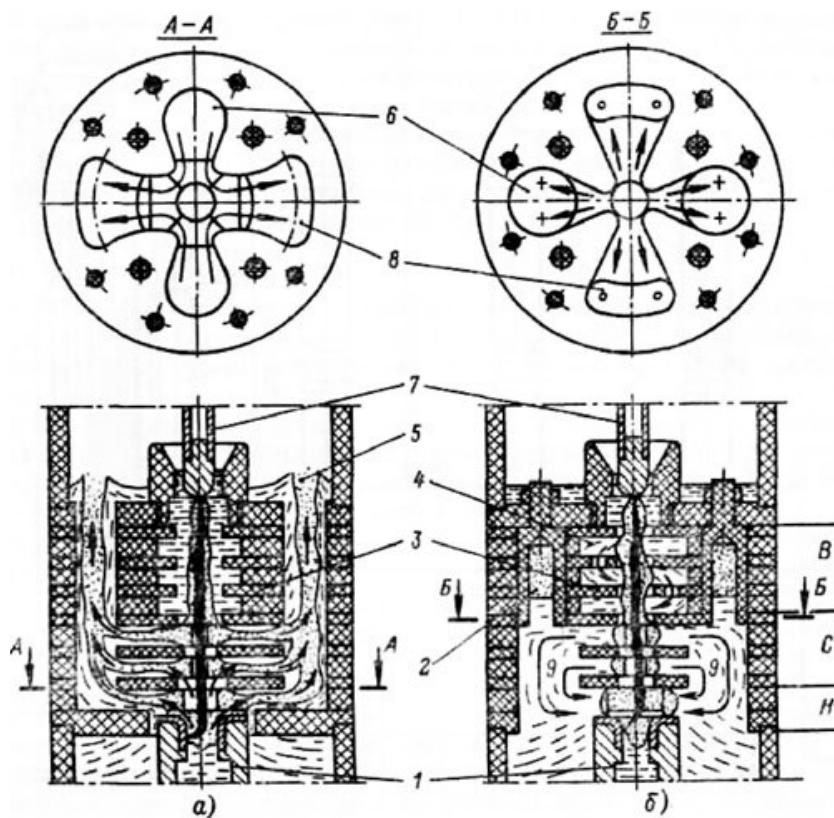

Рис. 3. Дугогасительная камера выключателей МГ-20, ВГМ-20

При отключении под действием мощных пружин, усилие которых передается через изолирующую тягу траверсе, контактный стержень 7 выходит из розетки неподвижного контакта 1 и движется вверх. При размыкании образуется дуга сначала в нижнем отсеке, а затем в среднем. Давление газопаровой смеси вокруг

дуги в среднем отсеке выше, так как сечение выхлопных каналов меньше, поэтому создается масляное дутье из среднею отсека в нижний по каналам 9 (рис. 3, б). Одновременно газопаровая смесь нижнего отсека создает дутье в выхлопной канал 8 (рис. 3, а). Таким образом, направление дутья встречное и поперек дуги. В месте горения дуги создается давление до 8 МПа, что способствует интенсивному дутью. Для уменьшения давления при отключении больших токов в верхнем отсеке имеются буферные объемы 2. При больших и средних значениях отключаемых токов гашение дуги осуществляется в нижнем и среднем отсеках. При малых токах гашение дуги происходит в масляных карманах верхнего отсека. Продолжительность горения дуги в таких выключателях 0,02 — 0,05 с. Камера встречно-поперечного дутья позволяя отключать токи КЗ до 105 кА. Для управления выключателями этой серии применяются электромагнитные приводы ПС-31 или ПЭ-2, ПЭ-21. Их основные достоинства: относительно, невысокая цена, универсальность многих узлов. Такие выключатели отличаются простотой конструкции, часто их проще монтировать при реконструкции, когда не планируется замена ячеек. Некоторые модели можно устанавливать как в открытых, так и закрытых распределителях.

Высоковольтные генераторные выключатели МГУ-20, ВГМ-20 высокого напряжения. Трехполосный маломасляный типа ВГМ-20-90/11200 У3 предназначен для работы в цепях генераторов трехфазного переменного тока с номинальными напряжениями до 20 кВ частотой 50 Гц.

Структура условного обозначения ВГМ-20-90/11200 У3:

ВГМ - выключатель генераторный маломасляный;

20 - номинальное напряжение, кВ;

90 - номинальный ток отключения, кА;

11200 - номинальный ток, А;

У3 - климатическое исполнение и категория размещения по ГОСТ 15150-69 и ГОСТ 15543.1-89.

Условия эксплуатации

Высота над уровнем моря не более 1000 м.

Температура окружающего воздуха от минус 25 до 40С (среднесуточная температура не выше 35С).

Относительная влажность воздуха не более 80% при 20С.

Окружающая среда невзрывоопасная, не содержащая пыли в концентрациях, снижающих параметры выключателя в недопустимых пределах.

Требования безопасности по ГОСТ 12.2.007.3-75.

Изготавливается и поставляется в соответствии с ТУ 16-520.109-79.